

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Debreczen Tisza István grófhoz

Debrecen, július 11.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága és társadalma még ma is Tisza István gróf diszpolgárrá választásának fölemelő hatása alatt állott. A bevégzett becsületes munkának, egy elkövetett érdemes tettnek jóérzése, a lelkek örömeinek nyilvánvalósága látható mindenütt.

A nagy, jelentős határozat után elhangzott lelkesedés éljenzugása mintha még ma is itt zsongana a levegőben; hogy újra és újra lelkekhez ütődvén, újra és újra fölköltse a tegnap támadt magasztos érzést s újult erővel, a lelkekből nyert erővel törtet ki.

Tisza István gróf tehát Debrecen város diszpolgára, aki egyszersmind e polgárság bizalmát is kifejezetten bírja. Most már az a kötelessége e város polgárságának, hogy nagy polgárához méltó munkaszeretettel keresse az alkalmat és cselekedje azt, hogy igazi büszkeséggel hivatkozhasson arra ez a nagy ember:

— Én ezeknek vagyok polgártársuk!

Erős, nagy hazafiság, a munka mélyes szeretete jellemzi Tisza István grófit. Legyen ő, az új polgár, mintaképe polgártársainak, akiknek nagy erőssége, támasza lesz ő. Most már megvan a kapcsolat, a melynek szeretetteljes fönnállására hivatkozni lehet Debrecennek s amely biztosítja e várost, hogy az a frázisok nélkül dolgozó hatalmas ember a közelállás érzésével fogja még jobban, mint eddig elősegíteni, támogatni érdekeit.

A tegnapi határozat büszkesége e városnak, annak a Debrecennek, amely magyarságát, hazafiságát, az igazságot, a munkát, a becsületet, a tiszta erkölcsöt emelte piedesztálra, amikor Tisza István gróf miniszterelnököt Debrecen város diszpolgárává választotta.

Büszke lehet erre a határozatra Debrecen városa, mert állásfoglalásának súlyos és nagyjelentőségű eseményével egy jó, egy igazságos ügyet segített közelebb a teljes diadalhoz. És ha valamikor a történelem részrehajlatlan, politikai gyűlölettől ment ítélte el fog hangzani a ma eseményei és Tisza István gróf cselekedetei fölött, az akkori Debrecen büszkén látja majd, hogy őse helyesen, derekasan cselekedett.

Derekasan, helyesen, jól, szépen és nemesen. És az elismerésből, amely Tisza emlékének, munkájának kijár, egy fény sugar Debrecenre is jut.

Az ünnepies, nagy eseményről Debrecen város közgyűlése a következő feliratban tesz jelentést Tisza István gróf miniszterelnöknek:

Miniszterelnök Ur!

Mai napon tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésünkben Nagyméltóságodnak a kormány kinevezését tudató leiratát tárgyalva s azt a legnagyobb megnyugvással tudomásul véve, kész örömmel csatlakozunk azok táborához, akik a Nagyméltóságod vezetése alatt álló kormány működésétől teljes bizalommal várják a Király és az Ország érdekét szolgáló munkát, mert bizony hisszük, hogy az a nagyarányú alkotó munka, amely a parlament munkaképességének biztosításával, gazdasági és társadalmi viszonyaink megszilárdítására, korszerű fejlesztésére legújabbán megindult, Nagyméltóságod vezetése alatt csak fokozódni fog.

Ezért amidőn ragaszkodásunknak, változatlan bizalmunknak s ama jogos reményünknek adunk kifejezést ez alkalommal, hogy a Nagyméltóságod elnöklele alatt megalakult új kormány egyedüli célja csak az lesz, hogy a Király és az Ország egyetértő munkájával ezer éves multu nemzetünk jövője, megerősödése s a nemzetek életében reá váró nagy feladatok teljesíthetése-re való képessége intézményesen biztosíttassék, igaz hazafisággal üdvözljük Nagyméltóságodat és általa az új kormány tagjait s egyszersmind biztosítjuk, hogy ezen munkájukban a legnagyobb buzgalommal és odaadással támogatni fogjuk.

De nem mulasztottuk el ez alkalommal azt sem, hogy Nagyméltóságodat, aki államférfiu nagyságával irányítja a nemzet életét, a magyar nemzet állami megerősítésének fáradságos, de az eredményben jutalmat találó munkáját, aki államférfiu nagyságában és hazafias munkájában ugy a kortársaknak, mint z utódoknak csak buzditó példál szolgálhat s ak ivárosunk iránt annyiszor megmutatta önzetlen jóindulatát s nagy céljaink elérésében segítő kezét nyújtotta nekünk, szorosabb kötelekkel s szeretettel ne igyekezzünk városunkhoz tüzni.

Ezen célt reméljük elérni az által, hogy Nagyméltóságodat mai napon tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésünkben városunk diszpolgárává választottuk s tisztelettel kérjük, hogy ezt, mint bizalmunk és szeretetünk jelét, méltóztassék tudomásul venni.

Kelt Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1913. évi július hó 10-én tartott közgyűléséből.

A szép föliratot, amelyért Vásáry István dr. jegyzőt illeti meg az elismerés, a napokban terjesztik föl a miniszterelnökhöz, míg a diszpolgári oklevelet a közgyűlés határozata szerint küldöttség viszi föl. Ez csak később következhetik be, mert a diszoklevél művészeti szép kiállításban fog elkészülni.

Egy kis pótvihar

A városi közgyűlés második napja

A tegnapi nagy közgyűlés után ma csöndben folyt le a tárgysorozati ügyek letárgyalása. Csupán Juhász Ignác és Herczeg János uraimék okvetetlenkedése okozott egy kis fiók kavarodást, amelynek során Domahidy Elemér főispán erélyesen utasította rendre a közgyűlés komikus szereplőit, míg Herczeg Jánost Márk Endre intette le rosszakaratu közbeszólásaiért.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

(Miniszteri leiratok.)

A közgyűlés egy miniszteri leiratra kijelentette, hogy nem a városszabályozási tervet, hanem annak csak végrehajtását függeszti föl és megállapította: e fölfüggesztés mellett is a Csapó- és Szentanna-utca kiszélesítése, a parallel utcák megnyitása végrehajtandó. — Módosította a szervezeti szabályrendelet egyes szakaszait, tudomásul vette, hogy a belügyminiszter Debrecen területére három új gyógyszerterület engedélyezett s azt a leiratot, amelyet a belügyminiszter a Helvivasut területhasználati szerződésére vonatkozóan küldött le. Az Aero-szövetségnek 200 koronát szavazott meg és támogatását helvezte kilátásba. A nagyléta-székellyhídi vasut költségeihez való hozzájárulás új feltételeit állapította meg.

(A színház átalakítása.)

Ezután Márk Endre indítványára napirendi módosítással a színház átalakítására vonatkozó indítványt tárgyalta le. Az indítványhoz Márk Endre, Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán szólaltak föl. Valamennyi fölszóaló megegyezett abban, hogy a színház átalakítására szükség van ugy a nagyobb kulturigények kielégítése, mint a közbiztonság szempontjából is. A fölszóalók indítványai folytán a közgyűlés kimondta, hogy a színház-átalakítást már a jövő évre elrendeli, az átalakításra nyilvános pályázatot kell kiírni, a bérleti és napi helyárak 15 százalékos emelésére engedélyt ad és végül, hogy az átalakítás költségeinek amortizációjára e 15 százalékos áremelés fordítandó olyképpen, hogy azt az igazgató a város pénztárába befizetni tartozik.

(A családi pótlék.)

Vargha Elemér dr. tanácsnok ismertette ezután a városi tisztviselők és alkalmazottak családi pótlékára vonatkozó javaslatot.

Jánosi Zoltán ellenzi a családi pótlék megadását, mert arra a törvény nem kötelezi a várost s mert csak nemrégben igen nagy mértékben gondoskodtak a tisztviselők fizetéséről. Indítványozza, hogy a javaslatot adják vissza a tanácsnak olyan átalakítás végett, hogy pótlékot csak a XI. fizetési osztályban levő tisztviselők kapjanak, amennyiben két vagy annál több gyermekük van.

Márk Endre: Javasolja a családi pótlék megadását, amikor azzal éppen a családok tisztviselőikön segítenek.

Herczeg János: Elég van nekik már ugyis!

Márk Endre erre a közbeszólásra hevesen, izgatottan kiáltotta Herczeg felé:

— Herczeg urnak legkevesebb ioga van

beszélni erről. Éppen egy tanító mondja ezt. Ugy-e önnek sohasem elég a fizetés. Rosszul esik hallani ezt a megjegyzést. És éppen Herczeg uratól, akit kegyelemből türenek meg, mert már régen nyugdíjba kellett volna mennie.

Haragosan zugott a közgyűlés többsége és fakadtak ki egyesek Herczeg ellen, aki mellett a függetlenségi tábor szórványosan megjelent hívei kiáltoztak és csaptak lármát Herczeggel együtt.

Domahidy Elemér főispán: Ismételtén kérem Herczeg János bizottsági tag urat, ne zavarja a tanácskozást.

Herczeg nagy mérgesen dohogott, kapkodott, lármázott még egy darabig, míg végre csönd lett.

Márk Endre: Azokról akarunk gondoskodni, akiknek gyermekük van. Mindig hajtogatjuk mi, nagymagyarok, hogy sohasem vagyunk elegenden, nincs elég gyermek.

Jánosi Zoltán mosolyogva jegyzi meg:

— *Gondoskodni kell, hogy legyen.*

Márk Endre kéri, adják meg a tisztviselőknek a családi pótlékot s kéri a tisztviselőket, maguk is szavazzanak, mert nem a személyükről van szó, amely változhatik, hanem az állásról.

Herczeg János személyes kérdésben kijelenti: azért nem megy nyugdíjba, mert szüksége van a lakásra.

— No lám, de mások ellen tud beszélni, — mondják neki derűtség között.

Balkányi Miklós dr. megszavazza a családi pótlékot és azt a póttindítványt teszi, hogy azt már ez év július 1-től kezdve kapiák meg.

Jánosi Zoltán szólásra áll föl, mire **Márk Endre** megkérdezi:

— Zárszó jogán?

Jánosi Zoltán: A zárszó az előadót illeti meg.

Márk Endre: Köszönöm, nagytiszteletű tanár ur.

Jánosi Zoltán: Szívesen, méltóságos tanító ur. Kérem a főispán urat: *a tisztviselőkre vonatkozóan állapítsa meg az érdekeltiséget.*

Balkányi Miklós dr.: Nincs érdekeltiségük. Bár így is meg van a javaslat többsége, mégis kérem a tisztviselőket: szavazzanak, mert nem magukért, az állásért, a közért teszik.

Az ellenzéki oldal erre megint zavarogni kezdett.

Herczeg János: Meg van az érdekeltiség.

Domahidy Elemér főispán: Ne zavarja a tárgyalást.

Herczeg János azonban tovább izgett-mozgott, kiabált, mire a főispán rászólt:

— Herczeg bizottsági tag ur viselkedjék nyugodtan, mert erősebb eszközökkel élek.

A főispán ezután szavazásra tüzte ki a kérdést s közben kijelentette, hogy az érdekeltiséget nem állapítja meg és *a tisztviselőkre bizza, hogy e delikát kérdésben élnek-e szavazati jogukkal, vagy sem.*

A főispán kijelentésére ellenmondás, majd az ellenzéki oldalon láрма, kiabálás hangzott föl. Majd a zajban **Juhász Ignác** állott föl és szólani akart.

Domahidy Elemér főispán: Már nem lehet beszélni.

Juhász Ignác: De kérem, lehet. Én a szavazáshoz akarok szólani. A tisztviselőkre azt mondta a főispán ur . . .

Domahidy Elemér főispán: Nem engedem meg a beszédet.

Juhász Ignác újra el akarja kezdeni s visszakiabál a főispánnak:

— A főispán ur kijelentésére akarok mondani valamit.

Folytonos zaj, láрма, padveregetés közben **Juhász Ignác** rendületlenül áll a helyén s csak annyi látszik, hogy tátog a szája, gesztikulál és beszélni akar. Ekkor a főispán hevesen s tul kiáltva a zajt, inti readre **Juhász Ignácot.**

— Nem engedem meg vita tárgyává tenni az én kijelentésem, mert az vita tárgyává nem is tehető. Én **Jánosi Zoltán** bizottsági tag ur kérdésére jóakarattal feleltem, a fölött nem lehet purparlálni. *Egyáltalán az én elnöki kijelentéseimet tessék nagyobb tiszte-*

letben tartani s azokat respektálni, mert különben a törvény szigorával fogok élni.

A többség tapssal és élienzéssel helyeselte a főispán erélyes és helyén való rendretasítását, de **Juhász Ignác** tovább állt.

— Üljön le! — kiáltják feléje.

Végre is az ügyrendhez kér szót.

— Tessék — mondja a főispán.

— Azt mondta a főispán ur — kezdte megint tárgyalni a főispán kijelentését.

— Tessék az ügyrendhez szólani — akasztotta meg az elnök.

— Azt mondta a főispán — kezdett újra bele **Juhász Ignác** nagy láрма és leintő közbekiáltások közben. A főispán végre megunt a dolgot s véget vetett a komédiának:

— *Megvonom a szót!*

Erre végre **Juhász Ignác** is leült.

Magoss György dr. főügyész kijelentette, hogy **Jánosi fölszólása előtt már bejelentette a főispánnak, hogy a tisztviselők nem szavazzanak.**

A közgyűlés ezután 37 szavazattal 20 ellenében **Jánosi** halasztó indítványát elvetette és 36 szavazattal 16 ellenében *a családi pótlékot megszavazta*, ama pótlással együtt, hogy azt már július 1-től kapiák.

(A zárszámadások.)

Elfogadta a közgyűlés a házipénztár, az alapok, a vállalatok múlt évi zárszámadását, a gyámpénztár mérlegét, költségeket engedélyezett a gyalogsági és lovassági laktanyák javítására. Elfogadta a Kossuth-szobor körüli tér rendezésére vonatkozó tervet, a Dmke-vel kötendő szerződést, amelynek kérdésénél aggodalmak merültek föl az egyesület fizetési képességeiről. Több telekvétel közben kimondta, hogy a *Gőzcukorkagyrának* a kért területet nem adja el. Az Andaházy-Szilágyi intézeti bizottságba **Vargha Elemér dr.**, a Zenede-bizottságba **Freund Jenő dr.**, **Fráter Imre dr.**, **Márk Endrét**, **Kenézy Gyula dr.**, **Komlóssy Dezsőt**, **Jánosi Zoltánt**, **Szilágyi Imrét** és **Wesprémy Zoltánt** választotta meg.

Pártolól ir föl a boszniai vasutak ügyében, a *Concours Hippique*nek 1000, a *DKASE*nek 500 korona segélyt szavazott meg. — A debrecen-füzesabonyi vasutat pedig ama kérelmével, hogy a Nagyhortobágy állomás fölveteli épületének kibővítéséhez ingyen adja a város a téglát, elutasította.

Több fizetési, előleg, nyugdij, szabadsággóllási, nyugdíjazási ügy elintézése után a közgyűlés este hét órakor ért véget.

Halálos villámcsapás Hajdunánáson

Szerencsétlenség a mezőn

A hetek óta tartó vihar vármegyeszerte érzékeny károkat okozott. Most pedig hajdunánási tudósítónk halálos balesetről is hirt ad, mely a mezőn, munkálat közben érte utól a vihar elől védekező embereket. Az eset részleteiről következőket mondja a tudósítás:

Az elmúlt napokban a nánási határban levő réten kapálással voltak elfoglalva ifjú **Alföldi László** földjén nevezett, továbbá **Pálóczi Sándor** és neje, meg **Mónus Sándor** hajdunánási lakosok.

Délután ugy 3—4 óra körül hirtelen nagy fekete felleg emelkedett az égboltra és mihamar kövér cseppekben kezdett hullani az eső. **Pálóczi Sándor** a közelben levő szekerükhöz futott, elhozta onnan szűrét, a felesége nagykendőjét és az esernyőt. A kendőt átadta az asszonynak, aki azzal beburkolta magát, szűrét pedig karjaival kifeszítette, az esernyőt felnyitotta és az így rögtönzött sátor védelme alá hívta ifj. **Alföldit** és feleségét.

Hívta **Mónus Sándort** is, aki néhány lé-

pés távolban állott tőlük ám ez nem fogadta el a felajánlott menedéket, hanem futólépésben a tanya felé vette útját. Szerencséje, mert a következő pillanatban lecsapott a villám és megtörtént a szerencsétlenség.

Pálóczi Sándort a villám halálra sújtotta, míg a többiek eszméletlenül terültek el a villám szelétől.

— **Mónus fél** utban sem lehetett még — mondja **Pálócziné** — amikor egyszerre mindhárman elestünk. Én azonnal magamhoz jöttem, de nem birtam felkelni, csak a fejemet tudtam egy kissé felemelni. Mindjárt a férjemre néztem és láttam, hogy a férjem hanyat fekszik, mind a két szeme sarkig nyitva volt és a száját mozgatta. Ifj. **Alföldi László** is hanyatt feküdt, hörgött, a száján jött a tajték, arca pedig kékes szederjes volt. Emberek jöttek, szekerre raktak bennünket, miután nem tudtunk mozogni. Már akkor láttam, hogy férjem halott. Villámlást nem láttam, dörgést sem hallottam.

Alföldi még most is betegen fekszik hajdunánási lakásán.

Az antiszemita Károlyi

Nem támogatta a függetlenségi jelöltet, mert zsidó

Csak néhány napja annak, hogy **Perényi Zsigmond** báró belügyi államtitkárt a gyomai kerület nagy többséggel választotta meg képviselővé. Előzetesen **Buza Barnát** kérték föl a jelöltségre, de miután ő nem vállalta a jelöltséget **Gerő Ernő dr.** fővárosi ügyvéd lépett föl önmagát jelölve.

Amikor **Gerő** a kerületben puhatólózott, támogatást kért a szövetkezett ellenzektől, de nem kapott választ. Erre a következő táviratot küldte **Kossuth Ferencnek** és **Justh Gyulának:**

Kossuth Ferenc és Justh Gyula

Budapest.

Undor és gyalázat gyomai választásnál követett taktikájuk. Szomorú volna, ha az önök kezébe volna letéve a haza sorsa.

Gerő Ernő dr.

Erre a haragos táviratra sem érkezett válasz, ellenben **Ösapay Lajos** gyógyszerész, a függetlenségi párt elnöke a következő táviratot kapta **Károlyi Mihály** gróftól a szövetkezett ellenzék igazgatójától:

Ösapay Lajos pártelnök urnak

Gyoma.

Szövetkezett ellenzék Gerő ügyvédet nem támogatja, mert zsidó s mert megbízhatatlan.

Károlyi gróf.

Ösapay Lajos a függetlenségi párti elnök tudvalevően nem is dolgozott **Gerő** érdekében, hanem ellene és a *függetlenségi szavazókat a munkapártra szavaztatta le*, és **Gerő Ernő dr.** a fáradságos és drága kámpány végén csufosan elbukott.

A bukás keserűségében **Gerő Ernő dr.**, aki mindössze 67 szavazatot kapott az eddig mindig ellenzéki kerületben, most a következő táviratot küldte **Károlyi Mihály** grófnak:

Károlyi Mihály gróf urnak

Budapest.

Ön a mai gyomaj választás alkalmával **Ösapay Lajos** pártelnökhöz, aki az Önök alattamos antiszemita kódása folytán gyalázatos, ocsmány módon árulója lett a függetlenségi pártomnak, azt táviratozta, hogy zsidó és megbízhatatlan vagyok s engem mint ilyen nem támogatnak. Feudális gróf ur! Amennyiben Ön erre az antiszemita kódó sértegetésére magyarázatot nem ad, én Önt . . . be rugom. Ön is az oka annak, hogy Gyomán a 48-as zászló, amelyért én

önzetlenül harcoltam, pénzemet és egészségemet föláldoztam, elbukott. Gróf ur Ön áru 48-as.

Gerő Ernő dr. ügyvéd.

Egyik fővárosi estilap tudósítója ma fölkereste Károlyi Mihály grófot s kérdést intézett hozzá, mi igaz ebből az esetből. Károlyi Mihály gróf kijelentette:

— A táviratot valóban megkaptam, de nem szívesen nyilatkozom s nem is mondhatok a dologról semmit. Más utra tereltem az ügyet. Gerő zsidó voltára nem tettem célzást. Annyi tény, hogy nem tartottam alkalmas jelöltnek.

Az esetből lovagias ügy lett, amely ma békés uton nyert elintézt.

Három viszonyvázlat a Hitelbank, a Tarmak és a Gözcukorkagyár válaszára

I.

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Debreceni Független Ujság“ július 10. számában a Debreceni Hitelbank R. T., a jog- és pénzügyi bizottság keddi ülésén tett nyilatkozatommal szemben kategorice kijelenti a következőket:

a) A hitelbank a Magyar Tarmak R. T. megalakulásakor megbízásból más részére jegyzett részvényeket.

b) Ezeket azonban megbízóinak annak idején át is adta, tehát a Tarmaknál érdekelve nincsenek.

c) A Tarmaknál a Hitelbank egyébként sincs érdekelve.

Ezekkel a határozott kijelentésekkel szemben a még határozottabb valóság ez:

a) A Tarmak alakulásakor a Hitelbank a maga részére jegyzett — Fejér és Geréby igazgatósági tag urak cégjegyzésével — 150 darab részvényt 30.000 korona értékben. Bizonyítja ezt a helybeli kir. törvénytől őrzött kereskedelmi cégjegyzék 205. száma. — (Iratári jel: VIII. 1912—430.)

b) Az 1912. december 28-ik napján tartott rendkívül Tarmak-közgyűlésen a jelenlévő részvényesek között a „Debreceni Hitelbank R. T. képviselőjében“ Molnár ur szerepel, még pedig 125 darab 25.000 korona értékű részvényt. A mult év végéig tehát az eredetileg jegyzett 150 darab részvénytől 125 még mindig a Hitelbank nevében volt. „Annak idején“ tehát csak 25 részvényt adott át másnak a 150-ból, 125-öt pedig továbbra is megtartott magának. A cégiratok közt ennek a rendkívül közgyűlésnek a jegyzőkönyve is ott van.

c) A Hitelbank a Tarmaknál egyébként is érdekelve van. Hiszen az a) alatt említett cégjegyzéki irat szerint a Tarmak R. T. 150 darab (30.000 korona értékű) részvényt a „Reichmann Ármán-féle Kőbánya R. T.“ jegyezte dr. Kenézy és Rauch urak cégjegyzésével. A Reichmann-féle Kőbánya R. T.-nél pedig az alakuláskor 185 darab (37.000 korona értékű) részvényt jegyzett a Hitelbank dr. Kenézy ur cégjegyzésével.

De én az említett jog- és pénzügyi bizottsági ülésen a Tarmaknál nemcsak a Hitelbanknak, mint részvénytársaságnak az érdekeltségéről beszéltem, hanem a Hitelbank érdekeltségének az érdekeltségéről is. És a Tarmak részvényei közt az alakuláskor a Hitelbank igazgatóságából ezek az urak láthatók: dr. Kenézy Gyula, Forrai Ernő, Rauch Árpád, Fejér Ferenc, dr. Czákó Zsigmond, Molnár Antal, Gutfreund Sámuel.

Vagy talán a Reichmann-féle R. T. részvényeit is adták már megbízóknak? És az itt megnevezett urak, — akiknek szíves elné-

zését kérem, hogy nevüket felemlítettem — szintén másoknak adták már által részvényeiket?

Kiváló tisztelettel
Jánosi Zoltán,
törv. hat. biz. tag.

II.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Debreceni Független Ujság“ július 10-iki számában leadott Tarmak válasznak csupán a lényegére felelve a következőket van szerencsém válaszolni:

A Tarmak szavazás és ebben az érdekelte főispán ur döntése után a Tarmak válaszában említett Tarmak igazgatósági tag, dr. Fejér Ferenc urnak azonnal kijelentettem, hogy én ezt a határozatot megfelelbezem. Erre mondta ő, hogy nem lesz szükség a felebbezésre, mert a támadások (és az én támadásom) láttára a Tarmak társaság ugyanis vissza fogja vonni ajánlatát. Én azt feleltem, hogy a határozatot azért mégis csak megfelelbezem. Ez a tényállás.

Én azonban hajlandó vagyok elhinni, hogy az ajánlat visszavonása nem az én csakugyan beadott felebbezésem parirozása akart lenni.

Valamint azt is hajlandó vagyok elhinni, hogy a meghozott és az ajánlat visszavonásával meg nem hozott nem változott közgyűlési határozat a felebbezéssel együtt felterjesztetik a minisztériumhoz.

Teljes tisztelettel

Jánosi Zoltán,
törv. hat. biz. tag.

III.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Debreceni Független Ujság“ július hó 10-iki számában az előnyösen ismert Első Debreceni Gözcukorkagyár R. T. válaszával tisztelte meg a jog- és pénzügyi bizottság keddi ülésén elhangzott felszólalásomat. E válaszára igen röviden a következőket válaszolom:

1. A nevezett R. T. szószólói ismételtlen elismerik, hogy a hírlapi közleményekben közzölt vádakat valósággal elhangzottaknak vették és azok ellen védekeztek.

Szerintem utánna kellett volna járniok, hogy a hírlapi közlemények megfelelőnek-e a valóságnak és nem kellett volna olyan nagyon sietniök a közleményekben teliesen hű reprodukciókul elfogadásával. Tévedni emberi dolog. És a riporterek is emberek. A nevezett R. T. sietsége pedig, ha nem lelkiismeretlenség, hát mindenesetre felületesség!

2. A nevezett R. T. a maga minden jogos alap nélkül sértő hangú beadványában a jog- és pénzügyi bizottság 1193. január 27-iki ülésével foglalkozva, nemcsak egyes bizottsági tagok nyilatkozatait kritizálja, hanem magát a jog- és pénzügyi bizottságot is ilyenformán:

„Ha ezt szenzációt kereső ujságok teszik, ha teszik olyan egyének, kik életfeladatukká tették a botránykrónikát mesterkélte esetek felszínre hozatalával szaporítani, azt teljesen értjük, ha nem is tudjuk méltányolni, de hogy egy komoly munkára hivatott bizottság essék ilyen hibába különösen akkor, midőn előtte fekiúsznak az iratok, melyek futólagos átolvasása után is meggyőződhetik az igazi tényállásról és hogy ennek megismerése nélkül pellegérre tegyen egyéneket és testületeket egyaránt, megérteni nem tudjuk.“

Ezt kellett volna kurzív betűkkel szednie a Gözcukorkagyárnak! És ezt a Gözcukorkagyár anélkül írta, hogy a kérdéses jog- és pénzügyi bizottsági ülés jegyzőkönyvéből fáradságot vett volna magának megismerni a jog- és pénzügyi bizottság határozatát. Pedig ugyebár a bizottságot csak a bizottság határozatáért lehet megtámadni, de az egyes bizottsági tagok hírlapi közléseiért nem! Ez ismét ha nem lelkiismeretlenség, hát felületesség!

3. A Gözcukorkagyárnak azonban egyáltalában nincs joga ily leckéztetésre. Mert:

a) Maga beismeri, hogy az 1909-iki vázrajzon a mázsaház nem volt, hanem csak az 1911-iki aláíratlan vázrajzon volt feltüntetve. A közgyűlés pedig 344—17.163/909. bkgy. sz. határozatával természetesen nem az 1911-iki, hanem a z1909-iki hiányos és hiányosságával félrevezető vázrajz alapján szavazta meg az illető telket a cukorkagyárnak. Ezt is beismeri a cukorkagyár. És e beismerést nem széptípi az a követelmény, hogy a tanácsnak és a közgyűlésnek a „helyi viszonyokat“ ismerni kellett volna. Ezt a mi hibáknak nevezni nem lehet. És még ha ez csakugyan hibánk volna is: akkor is az volna a tényállás, hogy az a hamiskás vázrajz a mi hibákkal, a mi tájékozatlanságunkkal visszaélt, mikor a mázsaházat nem tüntette fel. A gyár azt mondja, hogy nekünk a „helyi viszonyokat ismernünk kellett volna“. Én pedig azt mondom, hogy a vázrajzon fel kellett volna tüntetni a mázsaházat — a helyi viszonyokkal nem ismerősök tájékoztatása céljából.

b) De még kevésbbé van joga a gyárnak a mások leckéztetésére azért, mert míg a most említett teleknél csak hamiskás vázrajz játszott szerepet, addig az ujabban kért kb. 570 négyszögölnyi teleknél egyenesen ferditett, hamisított vázrajz szerepelt. A gyár beadványa és felszólalásomra felelő válasza erről nagybölcsezen hallgat. Pedig azon a jog- és pénzügyi bizottsági ülésen (1913. jan. 27.), a melyet a gyár beadványa leckéztet, éppen erre az ujjabb területre vonatkozó kérvényről volt szó a tisztelt gyár számára. Erre a nagy bölcse agyonhallgatásra és a más felé vagdalozásra mondtam én a keddi gyűlésen, hogy: „Bodóné is mást beszélt, mikor a bor árát kérték“.

Hogy állunk ezzel a hamisított vázrajzzal? A tanács a cukorkagyárnak 1909-ben meg szavazott — előbb említett telek — és e most említett 570 négyszögölnyi telek közé határozott egy gyalogutat. A gyárnak e most említett 570 négyszögölnyi telekre vonatkozó kérelme pedig azzal érvel: hogy a most említett 570 négyszögölnyi telek a tanács által engedélyezett gyalogutat és az 1909-ben meg szavazott telek között van, a város e kis darab földet nem használhatja semmire, hiszen ez a kis darab föld a gyaloguton erről, a gyár telekének közvetlen közelében fekszik. És a főmérnök ur által a kérvény tárgyában aláírott és felmutatott vázrajz megerősíti a gyár beadványának valótlan állítását.

Még egyszer röviden összefoglalom ez utóbbi vázrajz dolgát. A tanács határozata értelmében a vasútvonaltól a bábaképző felé haladva ez a sorrend: régi telek, gyalogut, új telek. A gyár beadványa és az azzal meglepően egy huron pendülő vázrajz szerint ellenben ez a sorrend: régi telek, új telek, gyalogut. Ezért és ilyen értelemben neveztem és nevezem én ezt a vázrajzot hamisítványnak.

Ezek után mondja meg akárki: nem jogosan bélyegeztem-e ezt az eljárást perfidnek és az ily eljárás után használt leckéztetést impertinensnek?

Végül még egyet. A Gözcukorkagyár R. T. alakulásakor (ügyszám 14.984/1909. K. iratári jel: VIII. 1909/1784.) a Hitelbank 150 darab részvényt jegyzett Molnár ur cégjegyzésével 30.000 korona értékben; Domahidy Elemér főispán ur pedig 2 darab részvényt jegyzett 400 korona értékben. És ez az állapot az 1911. március 20-iki közgyűlés idején is fent állott. Valószínűleg fent áll ma is. Hacsak a cukorka-részvényeket is át nem adták már a megbízóknak, mint a tarmak-részvényeket.

És amit majd elfelejtettem ide írni, a cukorkagyár felügyelő bizottságának is Domahidy Elemér főispán ur öméltósága az elnöke.

Már most! Jól tudom én, hogy a főispán ur nem részes a hamiskás és hamis vázrajz készítésében. Ha ellenkező tudnék, volna bátorságom megírni azt is. Ezt mindenki tudja. Ő nem részes a vázrajzok fufangjában. De ha nem részes is, hibás. Hibás, mert csak az

Pintér Imre és Parlagi Kornélia — július hó 12- és 13-án szombaton és vasárnap :: :: ::
a Royal-szálloda disztermében művész-estélyt tart.
Jegyek előjegyezhetők a Royal-szállodában.

Ő tiszta és becsült nevének lobogója alatt merhetette és merte, aki merte, a dugárut csempészni és ő ezt a lobogót azután is átengedte — használatra. En arra kérem, vegye vissza. Nem lehet valaki Debrecen város főispánja is, meg a Debrecen várossal ügyleteket csináló részvénytársaságok érdekelt tagja is.

Szíveskedjenek ezt tudomásul venni azok a tisztelt urak is, akik írásban és szóban megrottak engemet azért, mert a főispán ur öméltségét is bele vontam ebbe az ügybe. Nem én vontam bele. Ő maga ment bele.

Kiváló tisztelettel
Jánosi Zoltán,
törv. hat. biz. tag.

Közgyűlés után

A nap apró eseményei

Az az impozáns lelki megnyilatkozás, mellyel Debrecen város értelmisége Tiszta István gróf miniszterelnököt nemzeti ösztön munkájában bizalmáról és támogatásáról biztosította és a jeles államférfit a város díszpolgárai sorába iktatta, városzerte őszinte lelkesedést szült. A hetek óta hirdetett forradalom mintha csak tapsolt volna ahhoz a diadalhoz, melyet fölötté arattak meg sem kísérelte az általános emelkedett hangulat zavarását. Ellenkezőleg örült, hogy maga is együtt vigadhatott az örvendezőkkel s úgy a külvárosi korcsmák, mint egyéb mulatók tömve voltak és még csak egy kis „ereszd el a hajamat”-szerű összekoccanás sem történt az egész éjszakában. Egyik bizottsági tag őszinte bánatára, aki bizonyos álmatlanul virrasztotta végig az éjjelt, lázas víziók között: ezeket látott letiporva, csendőrök véres patái között. Aztán felébredt.

A politika lezorultával a politikusok is szerteszéledtek. Ma már a Bakonyi Samu demosztrációs alakját sem láttuk a város parlamentjében. Pedig ugyancsak égető kérdéseket tárgyalt a közgyűlés, melyek mára való eltolásában a jeles debreceni követnek is oroszlánrésze jutott. Ugy látszik ezek intézésében pártprogramjához hiven nem igen van kedve résztvenni. Igaza van, csak nem lesz — munka-párti.

Ha azonban most rosszmáiuak lennénk, könnyen ellene is frdithatnánk a saját érveit. Azt mondta ugyanis a követ ur tegnapi felszólalásában, hogy a politika megzavarja azt az áldásos munkát, melyet a törvényhatóságban éveken át, kéz-kézben, pártkülömbőség nélkül végzett ő és a pártja. Most pedig kislül, hogy a pártjából is ugyan kevesen, ő pedig egyáltalán nem érdeklődik a város politika-mentes munkássága iránt. S nem igen igyekezett még csak elvbarátai keze után sem, hanem már a legközelebbi vonattal hátat fordított Debrecennek, ahol úgy látta, már a debreceni kolbászt is „munkával” és nem „48-as alapon” állítják elő.

— Minő sülyedése a közérkölcösknek! — mondja bizonyosan a grófoknak, akik erről megkérdezik.

Coriolanusként hagyta itt a várost az ékesszavu debreceni követ. Háborgott a lelke, ősszes ismert és ismeretlen indulatai korbácsolták az agyát, ahol talán nem is először érett meg az a mellékgondolat:

— Vajjon mit hoz a jövő?

Mert tetszik tudni, ez a „bizonytalan hangulat” még egy országgyűlési képviselőre is fontosnak látszik. Nagyon keserűen távozott körünkől jobbsorsra érdemes Bakonyi Samu képviselő ur. Jánosi Zoltán megszólította.

— Hová mégy Samu?

— Fehér Ferihez — mondta.

— És aztán?

— Aztán viszem magammal a — szégyent.

**Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban**

Igazán szégyen, hogy annyi mellve-regetés és hazafiúi buzgalom mellett mindössze — 62 szavazót tudtak kiállítani a csatatérre. De vigasztalódjék, lesz ez még — rosszabbul is.

Különben az ellenzéki lapok bizonyos behégesztik a mélyre vágott sebeket. Az orvosságnak pedig nem nézi az ember se a színét, sem a — szagát.

Tessék elolvasni a „Politikai Híradó” mai tudósítását a közgyűlés lefolyásáról. Mennyi jeles ember állott a porondon. Körösi Kálmán — udvari tanácsos, akit imé sem az „udvar”, sem a „tanács” nem tudott eltéríteni attól, hogy felszólaljon. Lukács Béla és Legányi Gyula pedig még éjfélkor is obstruáltak, holott a gyűlés már — féltíz órákor véget ért.

Mennyi igazság és becsületesség!

Ebben a tárlatban nem csoda, ha fejekkel magaslik ki az indítványozók oldalán álló Szávay Gyula gigászi alakja, aki országosan méltatott költői munkássága és nagyfokú hivatalos elfoglaltsága mellett is időt tud szakítani magának a közélet terén való munkára. Az a kristályos írással megszótt, eszmegazdag vezércikk, mely e lap hasábjain megjelent, a publicisztikai munka igaz forrása volt. A közgyűlés napján délelőtt az ipartestületi jegyzők tanfolyamát nyitotta meg s már délután egy magasröptű, politikai éleslátással és bölcseséggel átítatott beszédet mondott a közgyűlés fóruma előtt. Ez az igazi nemzeti munka — görög tűz nélkül! . . .

Különben muljon el tőlünk minden szemrehányás és méltatlanság. A béke fáklái világsítják meg ennek a városnak az útját, ahol az emberek férjenek meg egymás mellett. És kéz-kézbe dolgozzanak az elővendő „Nagydebrecen” boldogulásán. Ebben a munkában azt hisszük mindnyájan, még a legszélsőbb titkos köztársaságiak is, bizony követhetik Debrecen város legújabb díszpolgárát: Tiszta István grófot.

Katonák balesete a Szamoson

Négy tiszt és négy katona a vízbe esett.

Egy katona beleveszett a Szamosba.

Szatmárról táviratozza tudósítónk: Sulyos szerencsétlenség történt ma délután a Szamos folyón, a Tisztviselő-telep háta mögötti lanka környékén, ahol a különféle ezredek Szatmárra összpontosított utászcsapatai táboroznak. Csak a véletlennek köszönhető, hogy a szerencsétlenségnek csak egy ember élete esett áldozatul és nem többen lelték halálukat a hullámsírban.

A megáradt Szamos közepén folyt a katonák gyakorlatozása. Unger főhadnagy, parancsnok vezetése alatt, amikor a két egymáshoz kötött csónak, amelyekben négy tiszt és négy utászkatonát ült, felfordult. A csónakban ülők mindnyájan beleestek a folyóba, de a parton álló katonák a tiszteket és három utászkatonát kimentették, egy közlegény azonban azonnal elmerült a megáradt folyó hullámai között és azóta a hulláját sem sikerült megtalálni.

Az utászcsapat, amelyet kiképzés végett küldtek Szatmárra, a Szamos folyó partjára, ma délután négy tiszt vezetése alatt gyakorlatozott a megáradt folyón. Két egymáshoz kötött csónakkal eveztek a Szamos közepén. Egyik csónakban ült a négy tiszt, a másikban négy utászkatonát. Éppen egy horgonynak a vízből való kiemelésén fáradoztak, mikor a csónak aljának egyik keresztelce megakadt egy kikötött kötélben és

mind a két csónak felfordult, a rajta ülők pedig beleestek a vízbe.

A parton álló utászkatonák a szerencsétlenség láttára azonnal csónakba ültek és a már-már fuldokló tisztek és közlegények segítségére siettek.

A katonák ügyességének köszönhető, hogy a nyolc ember közül hetet, közöttük mind a négy tisztet, sikerült kimenteni. Egy katonának nyoma veszett. A vízbefult közlegényt, aki a 3. honvédezred katonája, U. Nagy Ferencnek hívják és Szeghalomra való.

A veszedelmes helyzetből megmenekült tisztek azonnal átöltöztek és nyomban visszatértek az utásztáborba, a Szamos partjára, ahol személyesen vezették a munkálatokat, hogy a vízbefult katona holttestét megtalálják. Estig azonban a legszorgosabb kutatás sem vezetett eredményre, mert a keresést megnehezíti, hogy a Szamos roppant módon meg van áradva és vize percről-percre növekszik.

A debreceni sakkverseny

A döntő mérkőzés előtt

A mesterverseny IV. fordulójára. Még a délelőtt folyamán dönt el a Sterk—Breyer közti játszma. A sötét bábok vezetője már a megnyitásban oly döntő fölénybe jutott, hogy neves ellenfele mindvégig a védekezésre szorított s így vesztett. A dr. Asztalos és Barász közti játék mindkét fél korrek lépései után döntetlenül végződött. Leghosszabbra nyult el a Székely s Réti közti partie. Még este 8 órákor sem fejeződött be. Sötétnek bástyája s gyalogja van világos 2 huszára ellenében. Eszerint a verseny állása: Réti 3 (1), Breyer 3, Asztalos dr. 2^{1/2}, Barász 1^{1/2}, Sterk 1, Székely 0 (1). Az V. fordulón mérkőznek: Breyer—Székely, Barász—Sterk, Réti—Asztalos dr.

Együttal a holnapi napon kezdődik a mesterképző főturna döntő mérkőzése. Ezen válik el, kit üdvözölhetünk a legifjabb magyar mesternek. A sorsolás eredménye: 1. Simon, 2. Kovács, 3. Gruber, 4. Steiner, 5. Nagy, 6. Gáspár, 7. Dr. Lévy, 8. Havasi, 9. Opcsenszky.

A főturnákon ma történt a döntés. A B) és C) csoport még délelőtt befejezte a küzdelmet. A B) csoportban legizgatottabb volt a Gáspár—Mitovszky játék, mert ha a fiatal cseh ezt remire tudja kivinni, úgy ő kerül a döntőbe s Simon kiesik. A bécsi megnyitási játékban azonban minőséget nézett el s elvesztette a partiet. Igazán nagy kár kieséséért, mert igen tehetséges s szellemes játékos. Nagy Géza is megverte Dalmyt, Simon pedig Kótait győzte le. Kiss a verseny legrövidebb játékában verte Mendelshont. A függőben maradt Dalmy—Kiss játékot Dalmy igen szép áldozattal fejezte be, bizonyítva ezzel, hogy ő még mindig az a régi szellemes és félelmetes ellenfél, aminek az eddigi nemzeti versenyeken ismerni tanultuk. — Ezek szerint a B) csoport végállása: Gáspár 6, Nagy és Simon 5, Mitovszky 4^{1/2}, Kiss 3^{1/2}, Dalmy 3, Mendelshon 1, Kótai 0.

A C) csoportban Gruber könnyen legyőzte Békessyt. Opcsenszkytól Sörös — tekintettel a különböző színű futókra — remist erőszakolt ki, Balogh szép állást dolgozott ki Steiner ellen, de a sötét bábok vezetője, kinek az egységre szüksége volt, hidegvérrel el nem veszítve a küzdelmet javára döntötte. Kulcsár Pártost verte meg. A végállás ez: Gruber 6, Opcsenszky, Steiner, Balogh 5, Kulcsár 3, Sörös 2^{1/2}, Pártos 1, Békessy 1^{1/2}.

A legizgalmasabb volt az I. csoport küzdelme. A VIII. fordulón a Havasi Manólovits közti zárt megnyitási játék remissel végződött, Kovács pedig Bay drt verte

Szigeru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóházában, Debrecen, Kaszth-1. l.
(Első takarékpénztár palotájában.)

meg. A dr. Lévy—Vécsey játék döntött afelett, vajon a sötét bábok vezetője a döntőbe jut-e, avagy nem. Vécsey már betegsége miatt sem fejthetett ki nagy ellenállást, egy ízben a kiegyenlítést elmulasztotta s így veszített. Független levő játszmái közül a Juszttal elleni döntetlennel végződött, míg Hódy ellen szinte küzdelem nélkül vesztett. Hódy megverte Juszttal. A IX. fordulón Vécsey, miután a döntőbe be nem juthatott, nem sok ellenállást fejtett ki Havasi ellen, Juszttal viszont Lévy dr. ellen vesztett, Manojlovits pedig a középjátékban tisztelt nyert Kováctól s ezzel neki az első vesztett egységet szerezte. Lévy dr. feladta függő játszmáját Kovács ellen. Eszerint a végállás: Havasi 6¹/₂, Lévy dr. 6, Kovács, Manojlovits, Hódy 5, Vécsey 3¹/₂, Juszttal 3, Biró 2, Bay dr. 0.

Árviz, pusztulás mindenfelé

Mázsás jégdarabok ütöttek agyon 90 embert

Borzalmas pusztulásról, természeti csapásról jelentenek országszerte. Legnagyobb volta pusztulás Marostordán, ahol hír szerint 90 ember pusztult el. A rémhírekről a következő táviratok számolnak be:

Árviz Nagykárolyban.

A Szamos ma estefelé Nagykárolynál veszedelmes arányban megnövekedett. A rohanó ár több helyen elszakította a töltést s elöntötte a város mély helyeit. Ma estefelé a debreceni szárnyparancsnokságot táviratilag értesítették a veszedelemtől és kérték segítséget. Több csendőr még az esti vonattal elutazott Nagykárolyba. Az ár folyton nő és újabb utat szakít magának. A lakosság, több század katonával karöltve buzgólkodik az árviz feltartóztatásában. Nagykároly külső része viz alá jutott. Az egész termés elveszett. A kár felbecsülhetetlen.

A marostordai katasztrófa.

Marosvásárhelyről táviratozzák: Napok óta állandóan szakadó eső a Nyárad-völgyét most már teljesen víz alá hozta. Andrásfalván negyven ház bedőlt. Folyfalva, Fintaháza, Nyáradgálfalva, Székelytompá, Süketfalva, Demeterfalva, Nyáraddemeter teljesen víz alatt, megközelíthetetlenek. Képzetet felülhaladó pusztulás történt Erdőszakállon tegnap délután. *Mázsás jég kilencven embert ütött agyon, a kisebb darabok tíz kilósak voltak.* Két század katonaság végzi a mentést. Maroshevízről délután négy órakor két méteres áremelkedést jelentettek, ami ma, pénteken reggel itt lesz. Lukafalván ácsok tutajon mentik a lakosságot. Az alispán gyulafehérvári utászokat kért, kik ma, pénteken megérkeztek. Rengeteg ház dőlt össze; csak a helyi érdekű vasutak kára egy millió fölül van.

Ugy a belügyi, mint a földmívelésügyi minisztérium illetékes szakosztályai semmit sem tudnak a katasztrófáról.

Az árviz pusztításai.

Zsibórról táviratozzák: A Szamos folyó, ugyszintén az Egregy és Almás-patakok, a napok óta tartó esőzés miatt kiöntöttek. Az Almás- és Egregy-patakok kiöntése főleg a közlekedést nehezíti meg s félős, hogy a vasuti pályát is megrongálja. A Szamos elöntötte Szilágyróna községet. A termések közül egyikből sincs kilátás semmire. A buza és a kukorica teljesen elázott, a szőlő pedig elrohadt, vagy nem fog kellő időre megérni. Szilágy vármegye egyéb részeiből

is óriási árvizek és felhőszakadások híre érkezik ide.

Máramaros pusztulása.

Husztról táviratozzák: A Tisza mintegy 7—8 km. szélességben átlépte a töltéseket, ami által Huszt alsó része víz alá került. A vizár több házat elsodort, s a lakosság, melyet a folytonos esőzések és felhőszakadások pánikszerű félelemben tartanak, az áradás elől a huszti várba menekült. Az áradás óriási gyorsasággal rohan s a legelő csordákat özönnel együtt magával sodorta. Menekülésről szó sem lehetett. A vasút csak Taracközig közlekedik, mert Taracköz állomás fölött az ár elsodorta a töltést. A lakosság tutajon közlekedik a közeli falvakban. Visken az ár több házat rombadöntött. Eddig négy ember elpusztulását állapították meg. Ma reggel Rahóról felhőszakadást jelentettek. Németfalu, Iza, Lipcse és Velete községek alig menthetők meg. A kirendelt katonaság, tüzoltóság, rendőrség és csendőrség tehetetlen az elemi csapással szemben.

Bulgária veszedelemben

Visszavonulnak mindenünnen a bolgárok.

Berlin, július 11. Aténből jelentik: Határozottan híre jár, hogy a bolgárok Szereszen kívül Kavallából és Dedeagacsból is távoztak. A görögök Kavallában eltávolították a bolgárok által lerakott aknákat.

Belgrád, július 11. Tegnap az a hír érkezett ide, hogy minden pillanatban várják Küsztenidnek a szerbek részéről való elfoglalását.

Grác, július 11. A *Grazer Volksblatt*-nak jelentik Belgrádból: A Bregalnica körül vívott csata *kilenc napi harc után tegnap véget ért.* A bolgárok teljes kimerülésük miatt kénytelenek voltak a Bregalnica partján elfoglalt hadállásukat elhagyni.

Megsemmisült Ivanov hadserege.

Atén, július 11. A Beleszi hegységben Peszen mellett vívott csatának igen nagy jelentősége van. A Kilkisz és Lahána mellől visszavonuló bolgár hadsereg két részre oszlott. Egyik része Demirhiszár mellett koncentráldott, másik része pedig a beleszi hegység szorosaiiban megerősített hadállásokat foglalta el. Egy görög hadosztály előrenyomult a hegység ellen, két másik hadosztály pedig más utakon Dojrántól balra ment előre. A csata első napján *a bolgárok makacs ellenállást fejtettek ki.* A rendkívül nehéz terepviszonyok miatt a görögök csak három tábori ütőteget tudtak akcióba helyezni. A gyalogság ennek ellenére előrenyomult s alig néhány száz méternyire közeledett az ellenséges hadállásokhoz. *Estefelé a görögök több pozíciót elfoglaltak, éjjel pedig a görög gyalogság az ellenség tüzelése mellett is folytatta támadását.* Nyolcadikán elfoglalták a görögök a hegy-szorosnak Strumica felé kivezető útját. A bolgárok hátrahagytak kilenc ágyut és nagyon sok hadiszert. A bolgárok ezernél több sebesültet vittek magukkal a Strumicán át. A Tesszen mellett vívott csata közben a bolgárok segítséget kaptak Isztipből és Strumicából. E hadoszlopok egyikét egy görög zászlóalj hegyi ágyúkkal megtámadta s *elvette tőle öt ágyut. A Strumica mellett vívott csata következtében Ivanov hadserege teljesen megsemmisült.*

Románia benyomulása.

Bécs, július 11. A bécsi román követség közölte a *Neues Wiener Tagblatt* egyik munkatársával a Bulgáriához intézett jegyzék szövegét.

A jegyzékben Románia kijelenti, hogy még jókor figyelmeztette a bolgár kormányt,

hogy újabb balkáni bonyodalom esetében nem fog tétlen maradni. Mind amellet a bolgár kormány hadüzenet nélkül megtámadta Szerbiát s így a népjogok figyelmen kívül hagyásával s a hadiállapot notifikálása nélkül idézte elő az újabb ellenségeskedést. Ennélfogva a román kormány indítatva érezte magát, hogy hadseregének parancsot adjon a Bulgáriába való bevonulásra.

A monarkia magatartása.

Bécs, július 11. Ahhoz a hirhez, hogy Románia elrendelte hadseregének Bulgáriába való bevonulását, a *Reichspost* megjegyzi, hogy Ausztria és Magyarország már régebben minden kétséget kizáró módon kijelentette, hogy abban az esetben, ha Bulgária és Románia között békés megegyezés nem jönne létre, a monarkianak Románia oldalán van a helye.

Fegyverszünet.

Bécs, július 11. A *Neues Wiener Journal* ischli tudósítója állítólag a leghitelesebb forrásból arról értesül, hogy *Szerbia és Bulgária között az ellenségeskedést tegnap megszüntették,* minthogy a béketárgyalás megkezdésére megfelelő alapot találtak.

Románia benyomult Bulgáriába.

Bukarest, július 11. A román sereg délelőtt 10 óra 50 perckor *átlépte a bolgár határt s délután ellenállás nélkül megszállotta Szilisztriát.*

Színház

* **Csortos Gyula második fellépte.** Csor-tos Gyula mai fellépte „A rablólovag” címszerepében csak megerősítette tegnapi véleményünket, hogy egy nagyszerű színész a leggyöngébb darabban is tud hatást, illuziót kelteni. Kár, hogy a debreceni közönség ezt nem akceptálja s a színházat Csor-tos Gyula kedvéért sem tölti meg. Ugy lát-szik, nemcsak új hatásokat, de új darabokat is várnak a színháztól. Pedig a mai est is szakadatlan láncolata volta művészi mo-zzanatoknak, melyek Csor-tos alakításából áradnak. Természetes beszéde, meleg hu-mora, ötletes játékmódozával egész estén sok tapsot, elismerést aratott.

* **Ma délután 4 órai kezdéssel félhely-áru előadás lesz az Apollóban.** Esti műsor. Két sláger kép.

* **Az Apolló mozgó színházban** a mai naptól előadások. Szenzációs műsor, új képek.

* **Az Apollóban** a mai naptól négy napig remek „Nordisk” képek láthatók. Két sláger kép: „A régi pad” dráma 3 felvonásban. „A nők barátja” vígjáték 2 felvonásban. És több humoros és természeti „Nordisk” kép. Rendes árak. Kedvezményes jegyek érvényesek.

* **Az Apollóban** bemutatóra kerülő négy napos „Nordisk” képek számai a következők: „A régi pad” dráma 3 felv. „A nők barátja” vígjáték 2 felv. „A lutri” bohózat. „Északi tenger” természeti kép. „Hóvíha-rok” sport kép. Rendes árak. Kedvezményes jegyek érvényesek.

Mandel Lipót

oipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhe-lyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

HIREK

*

— **Máramaros új főispánja.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Nyegre László országgyűlési képviselőt Máramaros vármegye főispánjává nevezte ki.

— **Hrabovszky képviselő halála.** Hrabovszky Guidó, a nyírbátori kerület országgyűlési képviselője tegnap este Kisvárdán meghalt. Hrabovszky az aradi képviselőválasztás alkalmával meghült, vérhast kapott és a halál tegnap megváltotta szenvedéseitől. A függetlenségi párt elhatározta, hogy részvétáviratot küld az özvegynek, az elhunyt képviselő sírját megkoszoruzza és a temetésén küldöttségileg képviselteti magát.

— **Hamis hír Lónyay grófékról.** Pozsonyból táviratozzák: Lónyayné-Stefánia grófné ügyvédje kijelentette, hogy a három belga hercegnőnek a belga állammal való kiegyezéséről szóló hír nem felel meg a valóságnak, mert kiegyezés teljességgel lehetetlen. Most csak arról van szó, hogy a hercegnőket megillető értékeket kiszolgáltassák, amelyekből mindegyikükre hat millió frank esik. Ezek az értékek: járadékok, festmények, értékes műtárgyak. Az a hír sem felel meg a valóságnak, hogy a király Lónyay Elemér grófot hercegi rangra fogja emelni.

— **Bolgár milliók Püspökladányban.** Püspökladányból jelentik nekünk: Ma éjjel érkezik az itteni pályaudvarra az a tehervonat, mely Körnöcbányáról Fülek—Hatvan—Szolnokon át öt millió korona értékű bolgárpénzt szállít a zimonyi állomásra. A bolgár kormány ugyanis a Pesti Magyar Kereskedelmi bank által mintegy 100 millió értékű pénzt rendelt meg s a háborús kiadások siettetik a részletekben való szállítást. A pénzt erős őrizet alatt szállítják rendeltetési helyére és pedig rendes fuvarlevelek mellett, de ezeken az érték nincsen megjelölve.

— **A temesi gróf fia.** A krassó-szörényi megyei Ruszkatőről jelentik, ott Horváth Andor negyvennyolcas honvéddadnagy 82 éves korában meghalt. Horváth, mint tizenhétéves nemzetőr, Asztalos Sándor zászlóaljához csatlakozott és vele együtt részt vett több csatában. Horváth, aki Csernovits Péter, az utolsó temesi gróf és főispán fogadott fia volt, Csernovits utján személyesen megismerhette az aradi vértanukat és áruhában végig nézte azok kivégeztetését és részt vett Damjanich, Lahner és gróf Vécsey holttesteinek izgalmas elszállításánál. Horváth temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Megszökött vezérigazgató.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Höcker Testvérek gőzkazán- és gépgyár részvénytársaság igazgatósága feljelentést adott be a vállalat kereskedelmi igazgatója, Goldschmied Károly ellen, akit azzal vádol, hogy Amerikába szökött, mert különböző szabálytalanságokat követett el. A gyár közel 400.000 korona veszteséget mutat ki legutolsó mérlegében s az igazgatóság szerint a veszteség főleg az eltűnt vezérigazgató manipulációi következtében állott elő. A vállalat épp erre való tekintettel kénytelen a közgyűlésnek a felszámolás kimondását javasolni.

— **Szegények segélyezése.** A városi szegényügyi bizottságnak holnap, szombaton délután 4 órakor a városháza 22-ik számú hivatalos helyiségében tartja rendes ülését. Tárgy: Szegények segélyezése s egyéb folyó ügyek.

Steckenpferd- lilliomteiszappan

Bergmann és Társától, Tetschen a. E.
mint eddig, ezután is nélkülözhetetlen a bőr- és szépségápolásnál. Naponta elismerőlevelek 80 filléért mindenütt kapható.

— **Szombatosok Sarkadon.** Sarkadon, a bihari hajduvároskában csöndben, titokban különös szekta alakult. Erdélyi misszionáriusok jártak hónapokon át a kis városba, éjszakai konventikulumokat tartottak, egy-egy módos parasztagazda házában szombati napokon összegyűltek az emberek s a sabbatarius térítők erélyes propagandájára most megalakult a szombatosok gyülekezete. Régi hajdunemzetsége, a Sasfiak, Buzsiak, Seresek családja lépett be az új felekezetbe, melynek hatvan tagja van. Keresztény-zsidóknak nevezik magukat s a régi judenzerek törvénye alapján a férfiakra a rituális műtét is kötelező. Az operációt a sarkadi zsidó hitközség metszője végzi, akit megfelelő fizetéssel szerződtettek a szombatosok kurucok. A hívek szorgalmasan tanulnak héberül s már nagyrésztük be van avatva a zsidó liturgia misztériumaiba. A papjuk egy gyergyószentmiklósi öreg paraszt, akinek szép jövedelmet biztosítottak. A szombati napot tartják s a szombatosok szokásaitól annyiban térnek el, hogy a héber imák és zsoltárok mellett istentiszteleteiken a római katolikus vallás szertartásának egyes részeit is megtartották. A szombatosok most már nyilvánosan tartják gyülekezeteiket s a hívek napról-napra szaporodnak.

— **Egy görbe nap története.** Nagy János dr. debreceni ügyvédnél irnoki minőségben volt alkalmazva L. Gy. 20 éves fiatalember. A napokban egyik ügyféltől 400 koronát vett át, mellyel estére belátogatott a fővárosi borozóba. Ez egy igen finom hely, melyben jól nevelt urilányok teljesítenek női kiszolgálást. Azelőtt különben Erdélyi borozó volt a neve, de mert ujonnan lett alakitva, nevét is átváltoztatta, nem ugyan beügyminiszteri, de rendőri engedély mellett. Gondolta tehát a mi fiatal barátunk, hogy ebben a disztíngvált társaságban töltsön egy jó estét. Így is lőn. A hölgyek azonban oly barátságosak sőt melegen barátságosak voltak, hogy az estéből reggel lett s az ügyvédi irnok az idegen pénzből fizette ki a cecchet. Amiért harmadnap principálisa feljelentette a rendőrségen s mert Debrecenben nem találták, köröző levelet adtak ki ellene. Ma este azonban váratlanul megjelent Pető Pál inspekciós rendőrtisztviselő előtt, bemutatkozott és a következőket mondta:

— L. Gy. ügyvédi irnok vagyok. Sikasztottam. Kérem letartóztatásomat. Aztán elmesélte a szegény ifju történetét. Letartóztatták.

— **38-ik Rác Laci a Magyar Király-kávéházban** művészies játékaival szórakoztatja a közönséget Neszmélyi Izsóné női zenekara élén. Továbbá fellép Neszmélyi Böske, ki kitűnő énekszámáival mulatattia a közönséget.

— **Hamisjátékosok Pöstyénben.** Pöstyénből jelentik: Tegnap éjjel a Becher-kávéház tulajdonosa két férfit, akik közül az egyik attasának, a másik pedig bankdirektornak adta ki magát, hamis kártyázáson ért. Azonnal kiutasította őket a kávéházból. A két sipista sietve el is utazott Pöstyénből. A csendőrséget csak ezután értesítették, s megállapítást nyert, hogy a többi között az egyik szálló magánzobájában pokerben ezer koronát nyertek — persze hamis játékkal — egy külföldi hölgytől. A személyleírása alapján rájöttek arra is, hogy az egyik Ornstein temesvári származású, a másik pedig Neusach berlini notárius hamisjátékos.

— **Marólugot ivott egy gyermek.** Mandrucz Árpád hét esztendő gyermek szüleinek varga-kerti lakásában, míg anyja mosással volt elfoglalva, a marólugot megköstolta. Sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Baleset munkaközben.** Dobó Ferenc munkás egy hosszú vasrudat szállított negyedmagával. A hatalmas rud egyensúly elvesztés folytán vállára esett és a vállcsontját eltörte. Beszállították a közkórházba.

— **A Nemzeti-kávéházban** a vasúttal szemben minden este 9 órától reggeli 5-ig fiatal hölgyekből szervezett daltársulat (orfeumszerű) szórakoztatja nagyérdemű vendégeinket. Belépti díj nincs. Egész éjjel cigány zene.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	814 50
Osztrák hitel	617 —
Ausztráliai koronajáradék	81 10
Államvasút	697 —
Jelzálogbank	416 —
Rimamurányi	682 50
Halgótrjáni	746 —
Közmű vasút	632 50

Irányszat:

Magánleszámítolási kamatláb:

Hécs 5 7/8 %, Berlin 5 1/2 %, London 4 3/16 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szava E. (Strasser és Kösig) dobr. bisományos távirati jelenlése	—
Csusa májusra	11 40
„ júliusra	11 91
„ 1913. okt.	9 04
Rosa októberre	—
„ júliusra	8 58
Zab októberre	7 76
„ júliusra	7 97
Teljesi 1913. évi júliusra	7 31
aug.	—

Készára 5-tel drágább.

Bosnyák iparosok kiképzése Debreczenben

A Magyar-Bosnyák-Hercegovinai Gazdasági Központ debreceni helyi bizottságának kezdeményezésére már eddig is több boszniai ifju jött Debrecenbe, hogy itt szakismereteit fejlessze és a központ támogatásával magát valamely iparágban tökéletesítse. A debreceni iparosok örömmel fogadták az idegen vidékről való, idegen nyelvű, vallású, de velünk rokon érzésű ifjakat, akik igen tanulékonyak és rövid idő alatt nagy előhaladást tesznek a magyar nyelvben. Egy bosnyák cipészsegéd több hónapot töltött Turi Sándor debreceni cipő-felső-rész-készítő mester modern villamos gépekkel felszerelt műhelyében. A magyar nyelv tudásán kívül a magyar bevásárlási forrásokat is megismerte és most már hazájában is buzgó terjesztője lesz a magyar ipar gyártmányainak és segédeszközeinek. Egy hónap óta egy mosztári művelt fiatalember igyekszik Debrecenben a szappangyártás titkait elsajátítani. DERNYA ABDULLAH előkelő, muzulmán családból való ifju, aki a szerajevói Darul-muellimin mohamedán felső iskolát sikerrel végezte, a szerb-horvát nyelven kívül beszél törökül és arabul. Fialat kora dacára már öt évig volt önálló kereskedő Szalonikiban, ahonnan menekülnie kellett a görög hódítók elől. DERNYA is a Bosnyák-központ támogatásával jött Debrecenbe, mint velentör dolgozik a Békessy Rózsa-féla szappangyárban, és talán nincs a gyárnak olyan munkása, aki szorgalmasabb és kitartóbb volna, mint ez az ifju török és arabs tudós.

NYILTTÉR.*)

NYILATKOZAT.

A Boruss Mihály és dr. Gáspár Géza urak között felmerült incidens a lovagiaság szabályai szerint elintéztetett.

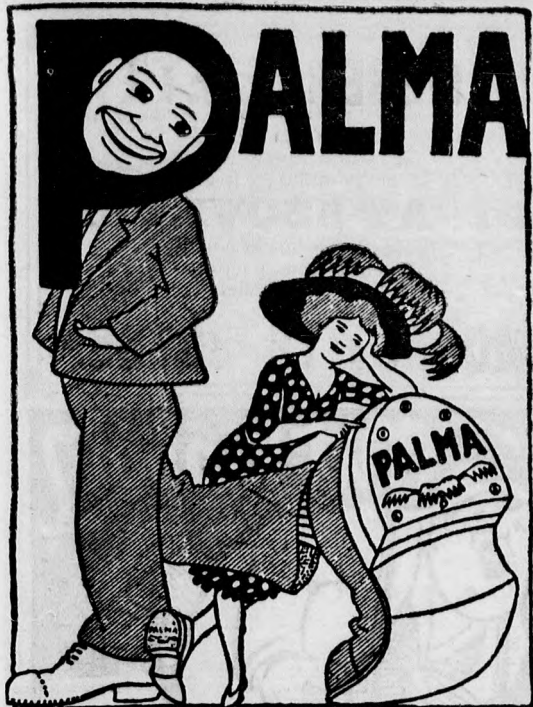
Debrecen, 1913. július hó 11-én.

Thieszen Arthur s. k. Dr. Csikos Sándor s. k.
Kemény Géza s. k. Dózsa György s. k.

A Debreczeni Sütőmunkások Sütődéjét Méliusz-tér 8. sz. alatt átvettem, kérem a hitelezőket **három napon belül** jelentsék be követeléseiket, mert ezen időn túl nem vétetek figyelembe.

Holstein Dezső.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

1303—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2571/1. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Schwarcz B. utóda Reiner Mór részére 586 K 38 f. tőke, ennek 1912. év január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 104 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1913. évi április hó 22-én bíróilag lefoglalt és 1060 koronára becsült házi butorok és egyéb ingóságok **1913. évi július hó 17-én délután 1/2 3 órákor** kezdetét veendő és alperes lakásán József kir. herceg-utca 35. számú háznál Erber Ernő 4200 korona tőkekövetelése és jár., Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete 5000 kor. tőke és jár., végre Max Fischer cég 6000 kor. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mind azon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi június hó 26-án.

Török Péter, bírói kiküldött.

834. sz. 1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbírósnak 1913. évi V. 2768. számú végzése következtében dr. Gutfreund Sámuel ügyvéd által képviselt Krayer E. és társa javára 335 kor. 76 fill. s jár. erejéig 1913. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 775 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbírósnak 1913. évi V. 2768. számú végzése folytán 335 K 76 f. tőkekövetelése, ennek 1913. évi március hó 29. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 65 kor. 52 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Boldogfalvakert 6 sz. alatt leendő megtartására **1913. évi július hó 19-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1913. évi június hó 26. napján.

Gál Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

Leánygimnáziumi tanfolyamot

Óhajtunk nyitni a szatmárnémeti kir. kat. főgimnáziumban
Érdeklődőknek felvilágosítást ad d. u. 2—3-ig vagy levélben f. hó 20-ig **HUNEK EMIL** főgimn. tanár Szatmárnémeti, Arany János-utca.

!! Kimaradt !!
üzleti könyvek
felette olcsón kaphatók
Piac-utca 49. II. udvar.

BÉKA

női és férfidivat-áruház
megnyilt **Piac-utca 1. sz. alatt**
(Muraközy gyógyszerár melletti). Üzleti élv. finom áru olcsón.
Selyem nap- és esernyők míg a készlet tart drb 5 K.

Elismert legjobb motorok!

Messzemelő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK
álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzinmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok! gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

UJ ZSÁK- ÉS PONYVA-ÜZLET.
Hatvan-utca 8. szám alatt új zsákok és ponyvák kölcsön kaphatók.
Weisz zsák- és ponyva kölcsön-üzlete
Hatvan-utca 8. Telefon 10—95.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyár vállalatunk

40 év óta az első helyen áll
a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor- és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.
Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcscsértékesítési gépek különlegességi gyára
1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselek kerestetnek.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolent-cipőpaszta

„NIGRIN“
a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

!! Mindenütt kapható !!

30 szög 50 fillér, azontul minden szög 8 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

Csinos, független orosz hölgy 150,000 korona készpénzhozomány, később még nagyobb örökség, osztrák vagy magyar férjre óhaj. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás mellékes) irjanak, de ne névtelenül, erre a címre: „Hymen“ Berlin 18.

„Okosan éljünk“ jeligének levele van a kiadóban «Ósi vér»-től.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókiosarak, kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Zsákok, rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Deák Ferenc-utca 14. iparkamara bérpalotájában.

UJI UJI találmány UJI UJI Nincs többé kifakult, átizzadt, pecsétetes, kopott SÁRGA CIPŐT bármilyen színre be lehet festeni. — Eredeti, új színt kap. Átfestés 1 pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznél. Csapó-utca 41.

Monarch- és Concert-lemezek, alig használt, féláron eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Kézimunka: himzett maderá, riseleő, kurisch csipkék, betétek, bluzok, zsebkendők és egyéb szép dolgok kaphatók Wernernél, Piac-u. 58., földszint 12.

Kopírkönyvek, valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Kérdezzék a világot járó művészeket s tanúságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a **Matild szépség-szerek** Matild szappan, Matild krém (szepítő) arckenőcs, továbbá a **Kun sertés-pora,** nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában.

Lakás

Kiadó lakás. Piac-u. 30. szám alatt egy 4 szobás földszinti lakás esetleg üzlethelyiség.

Három szobás modern uri lakás, hozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Állást kap

Villamosszerelési és elektrotechnika pályára tanulók felvételnek. Piac-u. 77. Fazekasnál.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44.

Homok-u. 74. szám alatt levő **üzlethelyiség lakással** együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Piac-u. 19. szám alatt a bankban.

Házak-Telkek

Eladó ház és fűszerüzlet azonnal, trafik és korlátolt italmérséssel Hajduböszörményben, Nánási-utca 127. sz. Értekezni lehet s tulajdonossal ugyanott.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdu vármegye
szállítói

DEBRECZEN,

Kistemplom-
bazár

FÜRDŐRUHÁK,
KALAPOK,
CZIPŐK
NYÁRI
PAPLANOK,
Dörzs törülközők

!!! óriási választékban !!!

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

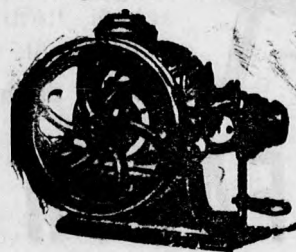
Minősége kitűnő
puhit, tisztít
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

A világhírű
és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

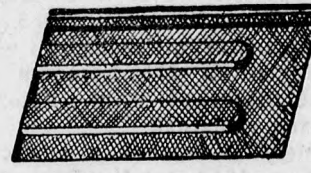
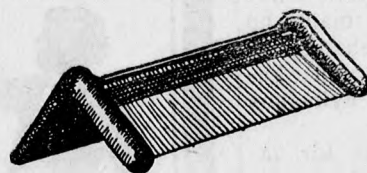
TELEFON 12-76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a legkitűnőbb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem törik. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan elismert. — van fogadva. —

bármily nagy mennyiségben kapható a legkitűnőbb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

Bordás (falcos) cserép 66— K, vasuti kocsi rakva 70— K.
Hódifarku kis cserép 30— K, vasuti kocsi rakva 32— K.

Viszonteladónak kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton levő gyártelepen lehet váltani.

Állandó butorkiállítás. Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberendezés.

Szigoruan szabott árak.

Debreczeni Butorkészítő
Asztalosok
Árucsernok Szövetkezete

Debreczen,
Hunyadi-u. 17/19.

Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az áruk kiváló jó minőségéért.

Szigoruan szabott árak.